

Datum 2024-05-07

Meddelande 5b/2024

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Stockholm – gäller fr.o.m. 2024-05-22 (om inget annat datum anges i texten)

Till Unilabs kunder inom Capio S:t Görans Sjukhus

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Ny analysprofil EPK-RDW-CV

Fr o m 2024-05-22 kommer analysprofil EPK-RDW-CV, med profilkod PRTRDWCV, att finnas tillgänglig för beställning. Analysen utförs dagligen.

EPK-RDW-CV analysprofil innehåller analyserna: B-Erytrocyter och Erc(B)-RDW-CV.

Indikation: Vid utredning av anemi. Red cell distribution width (RDW) är ett mått på anisocytos, erytrocyternas storleksvariationen och kan påvisa förändringar av storleksfördelning.

Erc(B)-RDW-CV beräknas utifrån erytrocytvoly m som CV% ($SD \times 100/MCV$).

Provtagning: EDTA-rör (4-5 mL).

Viktigt att de venösa rören till Hematologi fylls helt eller till minst $\frac{3}{4}$ av avsedd volym, detta kan annars påverka kvalitén på de analyser som lämnas ut.

Obs! Erc(B)-RDW-CV kan beställas enbart som grupp tillsammans med B-Erytrocyter.

Kristina Sejersen, specialistläkare klinisk kemi, e-post: kristina.sejersen@unilabs.com

Protein HC i urin som singelanalys

Fr o m 2024-05-22 kommer Unilabs införa ett analyspaket för enskilda beställningar av protein HC i urin. Paketet innehåller följande analyser:

U-HC koncentration i urin, U-kreatinin och U-HC/kreatinin-kvot. Profilen innehåller även analysen DUHC dvs beräknad mängd under 24 timmar (vanligtvis är detta ett stickprov), ifall provet är en samling och beställaren anger samlingsuppgifter.

Protein HC i urin är en tubulär skademarkör, mer info kring analysen finns på anvisningar.se

För vidare information kontakta:

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi gergely.talaber@unilabs.com

Information om ringvärden

På vår internetsida har vi publicerat en s.k. "ringlista". Listan visar vilka kraftigt avvikande analysresultat som rings ut enligt bestämda rutiner inom respektive region.

Observera att innehållet i ringlistan skiljer sig åt mellan utförande lab.

För slutenvården kan det finnas andra rutiner än de i ringlistan angivna.

Avvikande värden kontrolleras innan den meddelas – i regel via telefon - till beställare.

Ansvaret ligger hos enskild kund att förse Unilabs med ett telefonnummer där ringvärden kan meddelas samt avtala eventuella jourrutiner.

Unilabs ansvar slutar efter 3 försök att ringa ut värden till kund på överenskommets telefonnummer; svarar kunden inte blir värden utringda nästa vardag.

Yttersta ansvaret för att bevaka analysresultaten ligger alltid hos beställaren.

Ringlistan finns [här](#)

Ringlistan nås även genom att söka på "ringlista" på anvisningar.se alternativt via länk från aktuell analys.

Barbara Usener, medicinsk chef Labmedicin barbara.usener@unilabs.com

Uppdaterad analys av B- DPYD genotyp (5-Fluorouraciltoxicitet)

Från och med 2024-05-22 införs en ny analysmetod för B- DPYD genotyp (5-Fluorouraciltoxicitet). För att kunna detektera fler allelvarianter är metoden uppdaterad enligt tabellen nedan:

SNP	Allel	Genotyp	Alt. nomenklatur	Enzym mutation	Homozygot fenotyp
rs3918290	DPYD*2A	c.1905+1G>A	IVS14+1G>A	Splicingfel	Ingen aktivitet
rs55886062	DPYD*13	c.1679T>G		I560S	Ingen aktivitet
rs56038477	Haplotyp B3	c.1236G>A		Splicingfel	Reducerad
rs67376798		c.2846A>T		D949V	Reducerad

Ytterligare kontakt:

Joel Svensson, specialistläkare, klinisk kemi, joel.svensson@unilabs.com

Helena Kristiansson, tekniskt områdesansvarig, helena.kristiansson@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Nedbantat utbud bland Covidanalyser

Det pågår nu rensning bland analyskoder för en mängd olika covid-relaterade analyser och provmaterial som var aktuella under olika faser och tillfällen under pandemin.

Det mest relevanta för våra kunder finns kvar. Var god se anvisningar.se och sök "covid" eller "SARS-Cov-2" för det aktuella och radikalt förminskade diagnostiska utbudet.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Provtagning Akut / Dygnet Runt Norovirus (Calici):

Fr o m 2024-05-22 analyseras Akut / Dygnet Runt Norovirus (Calici) endast på [fecesprov med provtagningsrör med sked, för feces \(utan tillsats\)](#).

Det bör tas så tidigt som möjligt i sjukdomsförloppet, helst inom första dygnet.

Provmaterialet kräkning utgår.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Feces Parasit DNA provtagningsmaterial samt ytterligare en ingående parasit

Provmaterialet fecesrör med sked gäller för analysen Feces Parasit DNA framöver.

Förutom Cryptosporidium, Giardia och Entamoeba histolytica, som tidigare, kan analysen nu detektera Cyclospora cayetanensis, en parasit som orsakar gastrointestinala sjukdom efter fekal-oral smitta genom kontaminerade livsmedel.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Kornea utgår från HSV och VZV DNA

Provmaterialet kornea (hornhinna) utgår från Herpes Simplex Virus (HSV) DNA och Varicella Zoster Virus (VZV) DNA analyserna framöver. Konjunktival ögonsekret kvarstår som okulärt provmaterial.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Provtagningslokaler för "atypiska" lunginflammationer samt kikhosta ändras

Provtagningsmaterialer för luftvägsbakterier som orsakar "atypiska" pneumonier samt kikhosta ändras till följande:

	Nasofarynx	Sputum	BAL	Svalg
Mycoplasma pneumoniae	x	x	x	x
Chlamydia pneumoniae		x	x	x
Bordetella pertussis och B. parapertussis	x	x		x
Legionella pneumonia		x	x	

Notera att analys för Legionella arter förutom den epidemiologiskt starkt dominerande arten Legionella pneumoniæ inte kan detekteras med den nya analysen. Om analys för andra arter önskas så skickas provet till externt labb. Beställs via laboratorieremiss allmän.

Bordetella holmesii kan inte detekteras med kikhosta analysen.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Förändring gällande svampodling av urinprover

En stor andel av de svampodlingar som utförs på urin är beställda oavsiktligt. Candida ingår i rutinundersökningen men vid särskild svampfrågeställning ingår även en specifik svampanalys som är bättre på att särskilja olika arter. Det är sällan kliniskt relevant. Då svampodling beställs på felaktig grund innebär det merkostnad för beställaren och merarbete för laboratoriet.

För att göra valet av svampodling till ett mer aktivt beslut vid elektronisk beställning har vi valt att ta bort svampodlingen som valbar analys till urinodlingar.

Istället erbjuder vi svampodling som en egen undersökning där urinodlingen finns som en valbar analys.

Exempel Urinodling mittstråle nedan.

Nuvarande beställningsalternativ	
Undersökning	Urinodl-mittstråle
Förvald analys	Urinodl-mittstråle
Valbar analys	<i>Svampodl-mittstråle</i>

Förändring	
Undersökning	Urinodl-mittstråle
Förvald analys	Urinodl-mittstråle
Undersökning	Svampodl-mittstråle
Förvald analys	Svampodl-mittstråle
Valbar analys	<i>Urinodl-mittstråle</i>

Camilla Kizakiewicz, Specialistläkare Klinisk bakteriologi och virologi
 camilla.kizakiewicz@unilabs.com

Ny analys: Övergång till PCR-styrd diagnostik av bakteriella tarmpatogener

Fr o m 2024-05-22, blir det en övergång till multiplex realtids-PCR analys "Fecespanel bakterier" för diagnostik av bakteriella tarmpatogener. Detta ersätter fecesodlingar till stor del.

PCR-styrd diagnostik för bakteriella fecespatogener, i stället för odlingsstyrd diagnostik, är ett väletablerat tillvägagångssätt inom stora delar av Sverige och inom Unilabs. Analysen har oftast bättre eller lika bra känslighet jämfört med odling för de klassiska patogenerna Salmonella, Shigella, Campylobacter och Yersinia enterocolitica. Därtill ingår i panelen analys för EHEC och Clostridiodes difficile (toxigen).

Analysen har snabbare svarstider jämfört med odling och genererar mycket mindre labbavfall.

Analys för Aeromonas, Plesiomonas eller Vibrio ingår inte i denna panel. Vid behov av denna analys beställ odling <https://anvisningar.se/Anvisningar/Klinisk-mikrobiologi/F/Fecesodling-utvidgad/>

Läs information om analysen på <https://anvisningar.se/Anvisningar/Kliniskmikrobiologi/F/Feces-screening/> men i korthet:

- Analys utförs måndag – fredag med svarstid på 1 - 2 dagar.
- Ange på remissen: smittland, eventuell smittkälla samt/eller om patienten är känd smittbärare och det är ett kontrollprov. Det hjälper oss processa provet effektivt och underlättar insamling av information till smittskyddsmyndigheten. Meddela även föregående antibiotikabruk.
- Fynd av Salmonella, Shigella, Campylobacter, vissa Yersinia enterocolitica (ej biotyp 1A, som meddelas i efterföljande odlings svar) och EHEC är anmälningspliktiga enligt Smittskyddslagen.
- Nya fall av Salmonella och EHEC telefonbesvaras. Shigella telefonbesvaras endast efter odlings svar.
- Vid positiva fynd av Shigella/EIEC kommer odlings försök för Shigella att utföras då Shigella inte kan särskiljas från EIEC med denna PCR. Shigella måste påvisas med odling för att anmälas som bekräftat fall men Shigella/EIEC påvisat med PCR skall anmälas som "misstänkt Shigella" i Sminet.
- Vid positiva fynd av Yersinia enterocolitica kommer odlings försök att göras. Fallet är anmälningspliktigt på PCR fyndet redan ändå.
- EHEC fynd besvaras som "EHEC påvisat" och kompletteras därefter med resultat av undersökning för generna stx1 och/eller stx2 specifikt. Beroende på stx påvisning kommer även odlings försök att utföras på externt laboratorium.
- C. difficile infektion kopplas ofta till föregående antibiotikabruk. Asymtomatiskt bärarskap förekommer också. Vid positivt fynd, tolka med försiktighet om provtagningsindikation var t.ex. rese- eller förtäringssassocierad diarré, utan antibiotikaexponering.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Ny TBE IgM analysmetod med snabbare svar

Nu utökar Unilabs analystillgänglighet för den viktigaste analysen för TBE, IgM, med en kromatografisk analys, STBEAKUT.

Fästingburen encefalit (TBE) ökar landet. Merparten av infektionerna har ett mildt kliniskt förlopp men i vissa fall kan en mycket skyndsamt diagnostik ge betydande fördelar för både patienthandläggning och vårdlogistik. STBEAKUT svaras samma dag om provet finns på labb; vardagar kl 08.00-15.30 samt helger kl 08.00-12.00. Den mest relevanta provtagningsindikationen är oklar akut encefalit, t.ex. i situationer där meningit/encefalit panel analys övervägs. Om den kliniska situationen är av den grad att rutinanalys av TBE IgM och IgG med svarstid 2-7 dagar räcker kan man dock avstå den snabbare IgM analysen.

Provet beställs med elektronisk remiss/beställning.

Då prov inkomna till labbet före kl 15.30 på vardagar /12.00 på helger, analyseras samma dag kommer inte svaren att ringas, utan besvaras till kund med tolkningskommentar enligt sedvanliga rutiner för provsvar. Beställaren får bevaka svaret under dagen. Då en serologisk TBE analys inte är fullständig utan IgG kommer ett kompletterande IgG svar och komplett tolkning vid nästa planerade analystillfälle, inom 2-7 dagar.

För mer information se anvisningen "TBE- antikroppar, serologi" på www.anvisningar.se

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Akut analys för MRSA-screening

F o m **22 maj 2024** kommer metoden för akutbeställning av MRSA-screening hos Unilabs Akuta laboratoriet på S:t Görans sjukhus att läggas ner p g a nya EU-förordningen gällande IVDR (*in vitro* diagnostik direktiv). Fortsättningsvis kommer Unilabs att utföra MRSA diagnostik enligt våra anvisningar. (www.anvisningar.se).

Claudia Popa, överläkare, Klinisk bakteriologi och virologi. claudia.popa@unilabs.com

Akut analys för VRE-screening

Fr o m **22 maj 2024** kommer metoden för akutbeställning av VRE-screening hos Unilabs att läggas ner p g a nya EU-förordningen gällande IVDR (*in vitro* diagnostik direktiv). Fortsättningsvis kommer Unilabs att utföra VRE-diagnostik enligt våra anvisningar. (www.anvisningar.se).

Claudia Popa, överläkare, Klinisk bakteriologi och virologi. claudia.popa@unilabs.com

Kundtjänst informerar

Mediq

Nuvarande artikel 10000500 - Actim: Immunkemisk test för hemoglobin i faeces – kommer att bli ersatt av **10028878 - Actim: Immunkemisk test för hemoglobin i faeces** på Mediq p g a nytt referensnummer hos tillverkaren 30372ETAC.

Cecilia Winblad Kundtjänstchef cecilia.winblad@unilabs.com

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Följande ändringar kommer att gå i drift **2024-05-22**

Till avdelningar/mottagningar som använder Cosmic

Nya analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: STBEAKUT; analysnamn: S-TBE-ak (IgM) AKUT
- Undersökningskod: UFAPVOD; undersökningsnamn: OdlAero/Ples/Vibr-F
- Undersökningskod: UU1KSV; undersökningsnamn: Svampodl-engångskat.
- Undersökningskod: UUBPSV; undersökningsnamn: Svampodl-blåspunktat
- Undersökningskod: UUKADSV; undersökningsnamn: Svampodl-KAD
- Undersökningskod: UUPYSV1; undersökningsnamn: Svampodl-pyelostomi1
- Undersökningskod: UUPYSV2; undersökningsnamn: Svampodl-pyelostomi2
- Undersökningskod: UUSV1; undersökningsnamn: Svampodl-mittstråle
- Undersökningskod: UVRE; undersökningsnamn: VRE screen

Nya analyser/profiler Kemi

- Analyskod: SPROLPG; analysnamn: S-Prolaktin lågmol.
- Analyskod: ASCBIL; analysnamn: Asc-Bilirubin
- Analyskod: SNSE; analysnamn: S-NSE

- Profilkod: PRMUHC; profilnamn: Urin HC
 - Ingående analyser:
 - Analyskod: DUHC; analysnamn: Pt(U)-Protein HC-uts
 - Analyskod: UHCF; analysnamn: U-Protein HC.
 - Analyskod: UHCKF; analysnamn: U-protHC/kreakvot
 - Analyskod: UKREA; analysnamn: U-Kreatinin

- Profilkod: PRTRDWCV; profilnamn: EPK-RDW-CV
 - Ingående analyser:
 - Analyskod: BRDW; analysnamn: Erc(B)-RDW-CV
 - Analyskod: BEPK; analysnamn: B-Erytrocyter

- Profilkod: PRMDPYDG; profilnamn: DPYD genotyp
 - Ingående analyser:
 - Analyskod: BDPYD13; analysnamn: B-DPYD (1679T>G)
 - Analyskod: BDPYD28; analysnamn: B-DPYD (2846A>T)
 - Analyskod: BDPYD2A; analysnamn: B-DPYD (1905+1G>A)
 - Analyskod: BDPYDB3; analysnamn: B-DPYD (1236G>A)
- Profilkod: PRMSTH3; profilnamn: Stockholm3
 - Ingående analys:
 - Analyskod: XSTHLM31; analysnamn: Sthlm3 Risk Score
 - Analyskod: XSTHLM32; analysnamn: Sthlm3 Biopsy Cutoff
 - Analyskod: XSTHLM33; analysnamn: Sthlm3 Recomm
 - Analyskod: XSTHLM3P; analysnamn: Total PSA

Ändringar analyser/undersökningar Mikro

- Ändring av Undersökningsnamn gäller för:
 - Undersökningskod: UBALLES; nytt undersökningsnamn: **Leg/MP/CP-BAL**
- Ändring av innehåll (borttagna analyser) i Undersökning gäller för:
 - Undersökningskod: UBALLES; undersökningsnamn: Leg/MP/CP-BAL
 - Analyskod: BALBHDN; analysnamn: B.holmesii-BAL
 - Analyskod: BALBPDN; analysnamn: B.pertussis-BAL
 - Analyskod: BALPPDN; analysnamn: B.parapert.-BAL
 - Analyskod: BALLEDN; analysnamn: Legionella sp-BAL
 - Undersökningskod: UBALLEDN; undersökningsnamn: LegionellaDNA-BAL
 - Analyskod: BALLEDN; analysnamn: Legionella sp-BAL
 - Undersökningskod: UNPHBP; undersökningsnamn: B.pertussis-NPH
 - Analyskod: NPHBHDN; analysnamn: B.holmesii-NPH
 - Undersökningskod: USPLEDN; undersökningsnamn: LegionellaDNA-sputum
 - Analyskod: SPLEDN; analysnamn: Legionella sp-sputum
 - Undersökningskod: USPBP; undersökningsnamn: B.pertussis-sputum
 - Analyskod: SPUBHDN; analysnamn: B.holmesii-sputum

- Undersökningskod: USPLES; undersökningsnamn: Leg/MP/CP/BP-sputum
 - Analyskod: SPUBHDN; analysnamn: B.holmesii-sputum
 - Analyskod: SPLEDN; analysnamn: Legionella sp-sputum
- Undersökningskod: USVBP; undersökningsnamn: B.pertussis-svalg
 - Analyskod: SVBHDN; analysnamn: B.holmesii-svalg
- Undersökningskod: UU1KATOD; undersökningsnamn: Urinodl-engångskat.
 - Analyskod: U1KSV; analysnamn: Svampodl-engångskat.
- Undersökningskod: UUBPOD; undersökningsnamn: Urinodl-blåspunktat
 - Analyskod: UBPSV; analysnamn: Svampodl-blåspunktat
- Undersökningskod: UUKADOD; undersökningsnamn: Urinodl-KAD
 - Analyskod: UKADSV; analysnamn: Svampodl-KAD
- Undersökningskod: UUODL1; undersökningsnamn: Urinodl-mittstråle
 - Analyskod: USV1; analysnamn: Svampodl-mittstråle
- Undersökningskod: UUPYOD1; undersökningsnamn: Urinodl-pyelostomi1
 - Analyskod: UPYSV1; analysnamn: Svampodl-pyelostomi1
- Undersökningskod: UUPYOD2; undersökningsnamn: Urinodl-pyelostomi2
 - Analyskod: UPYSV2; analysnamn: Svampodl-pyelostomi2
- Undersökningskod: UFSSCOD1; undersökningsnamn: Odl Salm/Shig/C-F1
 - Analyskod: FSSCOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig/C-F1
- Undersökningskod: UFSSCYO1; undersökningsnamn: Odl Salm/Shi/C/Y-F1
 - Analyskod: FSSCYOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig/C/Y-F1
- Undersökningskod: UFSSCYO2; undersökningsnamn: Odl Salm/Shi/C/Y-F2
 - Analyskod: FSSCYOD2; analysnamn: Odl Salm/Shig/C/Y-F2
- Undersökningskod: UFSSOD1; undersökningsnamn: Odl Salm/Shig-F1
 - Analyskod: FSSOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig-F1
- Undersökningskod: UFSSOD2; undersökningsnamn: Odl Salm/Shig-F2
 - Analyskod: FSSOD2; analysnamn: Odl Salm/Shig-F2

Ändringar analyser/profiler Kemi

- Ändring i beställbarhet (analys kan endast beställas via profil):
 - Profilkod: PRTINFRC; profilnamn: NPH-Inf AB/RSV/COV2
 - Analyskod: NPHSARS2; analysnamn: NPH-SARS-CoV-2

Borttagna analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: FSSCOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig/C-F1
- Analyskod: FSSCOD2; analysnamn: Odl Salm/Shig/C-F2
- Analyskod: FSSCYOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig/C/Y-F1
- Analyskod: FSSCYOD2; analysnamn: Odl Salm/Shig/C/Y-F2
- Analyskod: FSSOD1; analysnamn: Odl Salm/Shig-F1
- Analyskod: FYOD1; analysnamn: Odling Yersinia-F1
- Analyskod: FYOD2; analysnamn: Odling Yersinia-F2
- Analyskod: REVREA; analysnamn: VRE vanA-rektum
- Analyskod: REVREB; analysnamn: VRE vanB-rektum
- Analyskod: REVRE; analysnamn: VRE odling-rektum
- Analyskod: REVREAKO; analysnamn: VRE-konf vanA Rektum
- Analyskod: REVREBKO; analysnamn: VRE-konf vanB Rektum
- Analyskod: ÖVVREA; analysnamn: VRE vanA-övrig
- Analyskod: ÖVVREB; analysnamn: VRE vanB-övrig
- Analyskod: ÖKOVZDN2; analysnamn: VZV-cornea
- Analyskod: AMRSA; analysnamn: MRSA screen, akut
- Analyskod: BALSARS2; analysnamn: BAL-SARS-CoV-2
- Analyskod: SVSARS2; analysnamn: SV-SARS-CoV-2
- Analyskod: SNSCOV2; analysnamn: Sv/nä/sal-SARS-CoV-2
- Analyskod: NSSCOV2; analysnamn: Nä/sv/sal-CoV2-intyg
- Analyskod: AVRE; analysnamn: F-VRE screen, akut

- Undersökningskod: UTRLEDN; undersökningsnamn: LegionellaDNA-trakea
- Undersökningskod: UTRLES; undersökningsnamn: Leg/MP/CP/BP-trakea
- Undersökningskod: UBRLES; undersökningsnamn: Leg/MP/CP/BP-bronk
- Undersökningskod: UBRLEDN; undersökningsnamn: LegionellaDNA-bronk

- Undersökningskod: UÖVLES; undersökningsnamn: Leg/MP/CP/BP-övrig
- Undersökningskod: UÖLEDN; undersökningsnamn: LegionellaDNA-övrig
- Undersökningskod: UVREO; undersökningsnamn: VRE screen odling
- Undersökningskod: UFSSCOD2; undersökningsnamn: Odl Salm/Shig/C-F2
- Undersökningskod: UNPHCPDN; undersökningsnamn: C.pneumoniae-NPH
- Undersökningskod: UÖKOVZD2; undersökningsnamn: VZV-cornea

Borttagna analyser/profiler Kemi

- Analyiskod: BDPYD; analysnamn: B-DPYD genotyp
- Analyiskod: XBDPYD; analysnamn: B-DPYD-genotyp-DNA
- Analyiskod: XSNSE; analysnamn: S-NSE
- Analyiskod: XUHC; analysnamn: U-Protein HC/Krea

- Profilkod: PRTKARD; profilnamn: Kardiolipin IgG IgM
- Profilkod: AKUTVRE; profilnamn: VRE screen, akut
- Profilkod: XUKVHC; profilnamn: U-Protein HC/Krea
- Profilkod: PROMRSA; profilnamn: MRSA screen, akut
- Profilkod: XPRSTBEA; profilnamn: Serum TBE AKUT

Planeringskalender för nästkommande tidpunkter när ändringar sker i analyskatalogen för år 2024 är följande:

- Onsdag 9/10
- Onsdag 27/11

Frågor angående analyskataloger ställs till: servicedesk.labit@unilabs.com

Central systemförvaltningsorganisation Unilabs